

subinde progressi sint in artis ejus augmento atque splendore Ægyptii, eorum Pyramides, Obelisci, Mæridis lacus, Labyrinthi superba moles, aliaque monumenta declarant, & quantum intra tempus non adeo longum Architectura promota sit, plane evincunt.

Archite-  
ctura Sa-  
ora.

Sed non dum ea, quam nunc maxime suspicimus, operum proportio, formarum singularium accuratio & gratia, totiusque alicujus fabricæ amœna & commoda distributio viguit, priusquam Mosaici Tabernaculi, Salomonicique templi exemplar, utrumque Divini opificii symbolum orbi monstraretur. Docemur e Sacris paginis, quam ipse DEUS O. M. omnibus & singulis operariis scientiam indiderit ad exequenda opera Divino suo cultui consecranda\*, ut manifestum sit hominibus, ut cum viro sanctissimo ac peritissimo Clemente Alexandrino loquamur, quod a DEO fit, quæ arte fit, & est sapiens cogitatio\*\*.

Stu-

\* Locutusque est Dominus ad Moysen dicens: ecce vocavi ex nomine Besseel filium Uri filii Hur de tribu Juda, & implevi eum Spiritu DEI, sapientia & intelligentia, & scientia in omni opere, ad excogitandum quicquid fabricari potest ex auro & argento, & ære, marmore & gemmis, & diversitate lignorum. Deditque ei socium Ooliab filium Achisamech de tribu Dan. Et in corde omnis eruditi posui sapientiam, ut faciant cuncta, que præcepi tibi. Exod. 31. v. 1.

Dedit autem David Salomoni filio suo descriptionem porticus & templi &c. omnia, inquit, venerunt scripta manu Domini ad me, ut intelligerem uniuersa opera exemplaris. I. Paral. C. 28. a v. 11. ad 20.

\*\* Οὐδὲν ἢ τεχνικὴ καὶ ἢ σοφὴ ἐπινοία. Strom. L. I. pag. 330. edit. Oxon. 1715.

Stupenda ea omnis elegantioris, quam vel in hunc diem ostentare orbis potest, Architectonicæ exemplaria, solertissime expressa, descriptaque habemus a R. P. JOANN. B. VILLALPANDO, socioque P. PRADO in Explanatione in Ezechielem. Tom. II. \* a LUDOVICO CAPELLO tam secundum laudati Villalpandi mentem, quam Josephi, & Judæorum descriptionem data\*\*, in Celeb. GOLDMANNI opere Architectonico a Cl. Leon. STURMIO publici juris facta\*\*\*, & R. P. Bernar. LAMY Congreg. Orati. Presb. Libris de Tabernaculo fœderis, de sancta Civitate Jerusalem, & de templo ejus.

A structuris tanta elegantia, atque magnificentia claris ornamenta reliqua omnia, atque perfectiones videntur deinde fuisse deprompta. Græcia denique ut artium pene omnium, ita & architecturæ summas leges & complementum dedit.

4. Architecturam omnem tum quoad monumentorum diversitatem, tum ratione temporum, quo earum floruerunt, quadruplicem potissimum consideramus antiquissimam, antiquam, gotthicam, & modernam.

A 3

An-

\* Templi Hierosolymitani forma exhibetur in fronte partis III.

\*\* BRIANI WALTONI Biblia Sacra Polyglotta.

\*\*\* Vollständige Anweisung zu der Civil-Baukunst. Braunschweig 1699.